

 ŚLĄSKI
7. FESTIWAL
.NAUKI
KATOWICE

Europejskie Miasto Nauki
Katowice 2024

Nauka da nam przyszłość!

Weekend Otwarcia
Europejskiego Miasta Nauki 2024!
9–11 grudnia 2023 r.

***Głos jako źródło dobrostanu dla ciała i ducha
współczesnego człowieka.
Nowatorskie działania networkingowe
artystycznych NGO'sów***

Prof. dr hab. Iwona Melson
Mgr Kamil Gojowy

Tradycyjne
wartości

Nowoczesne
podejście

PRAWDZIWI
AMATORZY!

1.

INTERNATIONAL CAMPAIGN
MUSIC
SUPPORTING PEOPLE IN DEPRESSION
#worldmentalhealthday

More at <https://depresja.chortownia.org>

ŚLĄSKI
FESTIWAL
NAUKI
KATOWICE

 Europejskie Miasto Nauki
Katowice 2024

2. **ECA**
EUROPEAN
CHORAL
ASSOCIATION

**Bądź prawdziwym
sobą śpiewaj**

Wspólne śpiewanie przyczynia się do rozwijania indywidualnego poczucia tożsamości. #BenefitsOfSinging

**Śpiewam najwyższe nuty.
A jaka jest TWOJA supermoc?**

Wspólne śpiewanie przyczynia się do realizacji potencjału muzycznego. #BenefitsOfSinging

**Znajdź nową energię
Zacznij śpiewać!**

Wspólne śpiewanie przyczynia się do wzmocnienia funkcjonowania mózgu. #BenefitsOfSinging

**Jesteś instrumentem!
Zacznij na nim grać!**

Wspólny śpiew jest wizytówką kultury.

#BenefitsOfSinging

**Popraw sobie humor:
Śpiewaj!**

Wspólne śpiewanie przyczynia się do lepszej komunikacji interpersonalnej. #BenefitsOfSinging

**Wyśpiewaj się!
Nie duś tego w sobie!**

Wspólne śpiewanie może stać się ujęciem dla emocji!

#BenefitsOfSinging

ŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI KATOWICE

3. MAM GŁOS

Ogólnopolska Konferencja
MAM GŁOS

F<RUM
WYMIANY DOŚWIADCZEŃ

Kodeks MAM GŁOS

Nauczyciel śpiewu pracujący z pasjonatami śpiewu w ramach Ruchu MAM GŁOS:

Uczy w oparciu o wysokie kompetencje.

Podchodzi do uczenia holistycznie, wielowymiarowo, humanistycznie.

Nie wyklucza nikogo z edukacji.

Bierze odpowiedzialność za swoją pracę. Jeśli uczeń wykonuje ćwiczenia zalecone przez nauczyciela - przyniosą one efekty.

Komunikuje się autentycznie i szczerze.

Stale się doskonali.

Szanuje każdego człowieka.

Zna potrzeby i cele swoich uczniów. Nie narzuca własnych celów.

Umie słuchać.

Nie ocenia. Wspiera i prowadzi.

Ma prawo odmówić uczenia, jeśli uczeń rażąco narusza zasady współpracy.

Nie bierze odpowiedzialności za eksperymenty ucznia, zwłaszcza jeśli są one sprzeczne z zaleceniami.

Europejskie Miasto Nauki
Katowice 2024

Pasjonaci

11:00 – 11:45 *Rozśpiewanie – filozofia i praktyka*

Barbara Tritt - Śpiewaczka - sopran. Nauczycielka śpiewu. Prowadzi szkolenia z emisji głosu.

Eliza Szulińska - euforystka, od blisko 20 lat specjalizuje się w kształceniu głosów. Inicjatorka konferencji.

Olga Rusin - śpiewaczka, aktorka, nauczycielka śpiewu oraz impostacji głosu, członek zarządu Stowarzyszenia Artystów Euforis.

12:00 – 12:45 *Studium przypadku - odzyskanie głosu to powrót do siebie*

Katrin Flaumenhaft - autorka metody skandynawskiej.

Kinga Wojciechowska - właścicielka magazynu PRESTO. FILM, MUZYKA, SZTUKA.

13:00 – 13:45 *Uwalnianie od wstydu – w życiu prywatnym i w pracy*

Janusz Dzięwit - dyrektor Zarządzający Experum HR, Konsultant, Trener, Mentor. Od 25 lat związany z branżą HR. Wykładowca tematyki z obszaru zarządzania zasobami ludzkimi m.in. na Uniwersytecie SWPS i Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu.

Zuzanna Skorupka - dyplomowany coach, tutor Indywidualnego Programu Rozwojowego TDJ Foundation, familiolog i wykładowca.

Ekspertki:

11:00 – 11:45 *Rozśpiewanie – pamięć ciała i emocji*

Olga Lidia Kozłowska - psycholog, psychoterapeutka zorientowana na ciało, pieśniarka, badaczka głosu.

Krzysztof Dudzik - dyrygent chórалny, edukator muzyczny, psycholog, psychoterapeuta.

12:00 – 12:45 *Edukacja bez wstydu*

Porozumienie bez przemocy - Barbara Marczak - nauczycielka, aktywna zawodowo multiinstrumentalistka i propagatorka bezprzemocowej edukacji muzycznej.

Pozytywna dyscyplina - Teresa Ulanowska - Socjolożka, pedagożka, kulturoznawczyni, terapeutka, edukatorka Pozytywnej Dyscypliny.

Język wstydu a język godności - Mateusz Adamczyk - wykładowca i popularyzator wiedzy o języku.

13:00 – 13:45 *Sila marki artystycznej*

Anna Proszowska - Sala - Specjalistka w zakresie strategii komunikacji i budowania marki artystycznej. Executive i career coach. Prelegentka I Ogólnopolskiej Konferencji Mam Głos

4.

STOWARZYSZENIE
ART
-wies
-wielki

Międzynarodowy Festiwal
*IV Noc
Chórów*
w Rudzie Śląskiej

19 zespołów
8 miejsc koncertowych
35 koncertów
Ponad 13 godzin muzyki

Usłysz nas : Rynek, Stacja Biblioteka, Wieża Wodna,
Kościół pw. św. Pawła, Einfart, Szkoła Muzyczna,
Przedszkole nr 17, Śląski Teatr Impresaryjny

START o godzinie 17:30 na Rynku (Plac Jana Pawła II)
27 maja 2023 (sobota) - Rozśpiewajmy miasto!

WSTĘP WOLNY

www.nocchorow.pl

Śląski Związek Chórów i Orkiestr XV Śląskie Święto Pieśni Chóralnej

M A G N I F I C A T

OGÓLNOPOLSKI KONKURS CHÓRALNY

19.11 (sobota) 2022r., Bytom-Bobrek, kościół p.w. Świętej Rodziny

10:00 I sesja przesłuchań konkursowych:

Chór Kameralny Slavica Musa z Knuruwa - dyr. Tomasz Paweł Sadownik
Chór Cantincum Novum z Suszcy - dyr. Szymon Cichoń
Chór Kameralny Beatitudo z Chorzowa - dyr. Krzysztof Dudzik
Chór Gloria z Bojszów Nowych - dyr. Karolina Pukowiec
Chór Ex Animo ze Świętochłowic - dyr. Marek Gremlowski
Męski Zespół Wokalny Calvi Cantores z Knuruwa - dyr. Tomasz Paweł Sadownik
Chór Mieszany Kłaster z Zabrze - dyr. Łukasz Łoboda
Chór Mieszany Towarzystwa Śpiewaczego Modus Vivendi z Katowic - dyr. Oskar Zgoła

12:00 WYSTAWA HISTORYCZNA

Bytom-Bobrek i Piekary Śląskie - 100. rocznica przyłączenia części Górnego Śląska do Polski

12:30 II sesja przesłuchań konkursowych:

Chór Gaudete ze Świętochłowic - dyr. Oskar Zgoła
Chór Cantate Deo z Tychów - dyr. Michał Brożek
Chór Milenium z Mysłowic - dyr. Barbara Badura
Chór Kameralny Auxilium z Krakowa - dyr. Stanisław Rzepiela
Chór Cantores Graudentes z Grudziądza - dyr. Michał Rajewski
Chór Żeński POSM II st. im. Karola Szymanowskiego w Katowicach - dyr. Mirosława Knapik
Chór Akademicki Uniwersytetu Rzeszowskiego - dyr. Katarzyna Sobas
Chór Medici Cantares Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu - dyr. Magdalena Wojtas
Chór Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach - dyr. Michał Brożek

14:30 Warsztaty wokalne ze specjalnie skomponowanym utworem - JAN KRUTUL

16:00 OGŁOSZENIE WYNIKÓW

ZAPRASZAMY - WSTĘP WOLNY!

Śląski Związek Chórów i Orkiestr XV Śląskie Święto Pieśni Chóralnej

M A G N I F I C A T

FESTIWAL PIEŚNI MARYJNEJ

20.11 (niedziela) 2022r., Piekary Śląskie, Sanktuarium Matki Sprawiedliwości i Miłości Społecznej

10:15 MSZA ŚWIĘTA z udziałem:

Śląskiego Chóru Górniczego POLONIA HARMONIA - dyr. Iwona Melson
Zespołu Śpiewaczego APERTUM COR - dyr. Kamil Gojowy

11:30 ZWIEDZANIE:

Wystawa historyczna: Bytom-Bobrek i Piekary Śląskie - 100. rocznica przyłączenia części Górnego Śląska do Polski (Rajski Plac)
Wystawa eksponatów kultu Maryjnego (Muzeum Sanktuarium)

12:45 WARSZTATY: Aula Sanktuarijna

Krzysztof Dudzik - "Mentalizacja w pracy z głosem."
Iwona Melson - "Chóry na Górnym Śląsku - 112 lat śpiewaczej tradycji."
Kamil Gojowy - "Nie MAM GŁOSU i co dalej?"

15:00 KONCERT w ramach Nieszporów

Chór Męski PIAST z Żygliny - dyr. Oliwia Bentkowska
Młodzieżowy Chór BEL CANTO z Rybnika - dyr. Lidia Marszolik
Chór Mieszany BEL CANTO z Gąsowic - dyr. Janusz Budak
Chór Mieszany LUTNIA z Chorzowa - dyr. Łukasz Szmigiel

ZAPRASZAMY - WSTĘP WOLNY!

5.

PRYWATNE POLICEALNE
STUDIUM SZTUKI
WOKALNEJ

Nie MAM GŁOSU i co dalej?

Wszyscy mamy głos – mówę, śpiew, głos wewnętrznych myśli, głos emocji, głos ciała i intuicję! Czasem jednak, z różnych przyczyn, nasz instrument szwankuje i należy zatroszczyć się o poprawne jego działanie.

OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA MAM GŁOS:

1. Chcemy przywrócić w Polsce powszechne śpiewanie, które łączy ludzi i daje radość.
2. Popularyzujemy naturalne, innowacyjne i holistyczne metody rozwoju głosu.
3. Obalamy mity o głosie i śpiewaniu w oparciu o rzetelną wiedzę ekspertów.
4. Popularyzujemy wiedzę o głosie, jego wpływie na umysł, ciało, relacje, zdrowie i emocje.
5. Pokazujemy, jak można podnosić jakość Życia poprzez odkrywanie głosu i jego zasobów.
6. Prowadzimy autorskie warsztaty i kursy dla pasjonatów śpiewu i osób początkujących.
7. Łączymy popularyzatorów śpiewu z różnych środowisk - nauka, sztuka, biznes.
7. Wspieramy nauczycieli, trenerów, dyrygentów chóralnych.
8. Wspieramy organizację FORUM WYMIANY DOŚWIADCZEŃ.
9. Współpracujemy ze światowej sławy specjalistami z dziedzin powiązanych z głosem.
10. Dążymy do utworzenia Polskiego Instytutu Badań nad Głosem.

NARZĘDZIOWNIK KAŻDEGO CHÓRZYSTY:

1. Rozluźnij poszczególne partie ciała rozpoczynając od stóp aż po kark.
2. Zadbaj o poprawną postawę ciała.
3. Wdech kieruj do brzucha, nie pochłaniaj nadmiernych ilości powietrza.
4. Skup się na poprawnym operowaniu oddechem i elastycznej pracy mięśni brzucha.
5. Kontroluj ruch języka oraz jego położenie.
6. Wykonuj proste ćwiczenia na mormorando lub na tzw. prychaniu w średnicy skali.
7. Ćwicz wydając naturalne dźwięki, bez komplikacji na torze wydech-jama ustna.
8. Ćwicząc, pozwól by fale głosowe stopniowo znajdowały się nawzajem, nie forsuj.
9. Znajdź najwygodniejszą samogłoskę i oprzyj na niej swoje rozśpiewanie.
10. W śpiewie kieruj się indywidualnymi odczuciami – czynność ta powinna być przyjemna.

ĆWICZENIA:

1. Delikatne naciąganie języka w różnych kierunkach (wykonywać przez ręcznik papierowy)
2. Polykanie słupa powietrza (rozszerzanie jamy gardłowej)
3. Mrużenie na przemian z odchylaniem głowy pozostawiając luźna, opuszczoną żuchwę.
4. Masaż karku i krtani.

Zatroszcz się o swój głos z PORADNIKIEM METODYCZNYM:

„Jak się odnaleźć w matni śpiewu” autorstwa prof. Jadwigi Gałęskiej-Tritt opartej na metodzie psycho-fizjologii głosu: <https://vocalart.pl/sklep/>

Śląski Związek Chórów i Orkiestr
Zarząd Główny

zaprasza na

XXX Święto Śląskiej Pieśni Chóralnej TROJOK ŚLĄSKI

XXVI Międzynarodowa Nagroda im. Stanisława Moniuszki

ORNONTOWICE, 16.09.2023 r.

10:30 - Uroczysty przemarsz (Centrum Kultury Arteria)
11:00 - Msza Święta (Kościół pw. św. Michała Archanioła)
14:30 - Wręczenie nagród i odznaczeń (Amfiteatr Parkowy)
15:00 - Koncerty chórów i orkiestr (Amfiteatr Parkowy)
18:00 - Zakończenie

wystąpią:

Chór Mieszany JUTRZENKA z Ornontowic, dyr. Zofia Zaleska
Chór Mieszany MODUS VIVENDI z Katowic, dyr. Oskar Zgoła
Połączone Chóry SŁOWICZEK i CANZONA z Tarnowskich Gór, dyr. Adam Szeliga
Chór Mieszany ECHO z Łazisk Górnych, dyr. Lilianne Czajkowska
Chór Mieszany LIRA z Darkowa, dyr. Beata Piłśniak-Hojka
Chór Mieszany DZWON z Orzesza, dyr. Martyna Rim
Chór Mieszany GWIAZDA z Chorzowa, dyr. Danuta Domańska-Ganczarczyk
Chór Mieszany SKOWRONEK z Gieraltowic, dyr. Beata Stawowy
Chór Mieszany BEL CANTO z Gaszowic, dyr. Janusz Budak
Chór Mieszany POLONIA z Bierunia, dyr. Małgorzata Kallinowska-Przybylska
Chór Mieszany CANTATE DEO z Tychów-Czulów, dyr. Michał Brożek
Kwartet smyczkowy Szkoły Suzuki z Tarnowskich Gór
ORKIESTRA DĘTA KWK SOSNICA z Gliwic, dyr. Agnieszka Wajcel
ORKIESTRA DĘTA TAURON-WYTWARZANIE z Łazisk Górnych, dyr. Bogusław Plichta

ORGANIZATOR

PARTNER:

PATRON MEDIALNY:

Śpiewak Śląski

PATRONI HONOROWI:

ŚLĄSKI FESTIWAL NAUKI KATOWICE

Europejskie Miasto Nauki
Katowice 2024

Krajowa lista niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Krajowy rejestr dobrych praktyk w ochronie niematerialnego dziedzictwa kulturowego

European Choral Association
Weberstr.59A 53113, Bonn, Germany
+ 49 228 91 25 663
info@europeanchoralassociation.org
www.europeanchoralassociation.org

Advocacy Statement

Collective Singing as Intangible Cultural Heritage

Call to safeguarding collective singing traditions

In an era of increasing cultural awareness and preservation, it is imperative to acknowledge that Collective Singing represents a vital facet of our Intangible Cultural Heritage.

With the European Union declaring 2018 as the European Year of Cultural Heritage, broader public awareness for the safeguarding of our heritage increased across Europe, and new initiatives and projects were born. Yet, despite the 20-year existence of the UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, there is still and too often a focus on tangible heritage, or as it says in the blog of the Europeana project: "In the past, the importance of intangible heritage has not always been fully recognised and little effort was invested in documenting, preserving and sharing it."

According to UNESCO, "Cultural heritage does not end at monuments and collections of objects. It also includes traditions or living expressions inherited from our ancestors and passed on to our descendants, such as oral traditions, performing arts, social practices, rituals, festive events, knowledge, and practices concerning nature and the universe or the knowledge and skills to produce traditional crafts". Music has an important place within the performing arts, and vocal music has the biggest number of examples listed, which includes numerous choral and other collective singing traditions.

In a recent webinar, the European Choral Association presented the Baltic Song and Dance Celebrations in Estonia, Latvia and Lithuania, which were recognised as UNESCO intangible cultural heritage of humanity in 2008. Other examples are the Canto a tenore, Sardinian pastoral songs - recognised in 2008 and Klapa multipart singing of Dalmatia in Southern Croatia - recognised in 2012. Next to the UNESCO lists (good safeguarding practices, representative list and list of ICH in urgent need of safeguarding), there are also national lists of intangible cultural heritage, and in Germany, this list includes singing in amateur choirs.

The UNESCO Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage recognises the "importance of the intangible cultural heritage as a **main spring of cultural diversity** and a guarantee of **sustainable development**". It is "transmitted from generation to generation and provides them with a sense of **identity and continuity, promoting respect for cultural diversity and human creativity**."

To recognise intangible cultural heritage is to recognise the **value inherent in every culture of the world**, as well as to understand that heritage is a **living practice** of communities globally and a vector for **social cohesion, democratic participation and improved physical and mental health** (see #BenefitsOfSinging and www.cultureforhealth.eu/knowledge).

Yet, many traditions considered as intangible cultural heritage are under threat, and collective singing has especially suffered for being banned in many countries during the pandemic. It is therefore more important than ever to **promote the safeguarding of these traditions through performances, recordings and documentation, research and educational activities**.

We therefore call on:

- decision-makers to recognise the importance of all activities contributing to the safeguarding of intangible cultural heritage including collective singing practices and to adopt appropriate measures of support, protection and promotion;
- cultural heritage professionals to fully recognise the importance and role of intangible cultural heritage worldwide and to join efforts to document, research, preserve and share it;
- persons active in the formal and non-formal education sector to integrate collective singing traditions in their work with children, youth and adults;

Co-funded by the
European Union

Supported by:

Member of:

„JUTRO ZACZYNA SIĘ W CZORAJ Kompleksowy program rozwoju aktywności społecznej mieszkańców podregionów górniczych oraz adaptacji dziedzictwa górniczego do nowych wyzwań transformacji i zmiany klimatycznej” w ramach Priorytetu X Fundusze Europejskie na transformację, Działania 10.24 Włączenie społeczne – wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

MUZEUM
GÓRNICTWA
WĘGLOWEGO
W ZABRZU
ul. 800 Zabrze, w. Georgius Agricola 2
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muziumgornictwa.pl
www.muziumgornictwa.pl

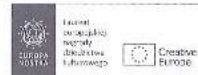
PROTOKÓŁ Z WYBORU PARTNERA W OBSZARZE KULTURY

do wspólnej realizacji projektu pn. „JUTRO ZACZYNA SIĘ W CZORAJ Kompleksowy program rozwoju aktywności społecznej mieszkańców podregionów górniczych oraz adaptacji dziedzictwa górniczego do nowych wyzwań transformacji i zmiany klimatycznej” w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w ramach Priorytetu X Fundusze Europejskie na transformację, Działania 10.24 Włączenie społeczne – wzmocnienie procesu sprawiedliwej transformacji, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

z dnia 26.10.2023

1. W odpowiedzi na ogłoszenie z dnia 26.09.2023r. (opublikowane 28.09.2023r.) o naborze partnera do ww. projektu, do terminu składania ofert tj. 20.10.2023r. do godziny 10.00, wpłynęły dwie ważne oferty.
2. Oferty złożyli:
  - Fundacja Kultura i Tradycje Górnicze z siedzibą w Katowicach, ul. Wincentego Pola 65,
  - Śląski Związek Chórów i Orkiestr z siedzibą w Katowicach, ul. Francuska 12.
3. W wyniku oceny formalnej i merytorycznej oferty uzyskały następującą liczbę punktów:
  - Fundacja Kultura i Tradycje Górnicze - 37
  - Śląski Związek Chórów i Orkiestr - 39
 Maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania: 45
4. Zgodnie z ogłoszeniem wyłoniono dwóch partnerów:
  - Fundację Kultura i Tradycje Górnicze z siedzibą w Katowicach, ul. Wincentego Pola 65,
  - Śląski Związek Chórów i Orkiestr z siedzibą w Katowicach, ul. Francuska 12.

MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO
w Zabrzu
DYREKTOR
Bartłomiej Szewczyk

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu
ul. 800 Zabrze, w. Georgius Agricola 2
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muziumgornictwa.pl
www.muziumgornictwa.pl

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu
ul. 800 Zabrze, w. Georgius Agricola 2
tel: +48 32 630 30 91
fax: +48 32 277 11 25
biuro@muziumgornictwa.pl
www.muziumgornictwa.pl

DZIĘKUJEMY ZA PAŃSTWA CZAS!

prof. dr hab. Iwona Melson
mgr Kamil Gojowy

